

Prirodni izvori ugrožavanja bezbednosti

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 11 | Nivo: Pravni fakultet, Novi Sad

SEMINARSKI RAD

Prirodni izvori ugrozavanja bezbednosti

Uvod

Pojave ugrozavanja bezbednosti prirodnog porekla nazivaju se još i elementarnim nepogodama. Ove pojave su, nacelo, polimornog karaktera (dve pojave istog porekla i inteziteta najčešće stvaraju razlike ukupne posledice), prati ih fenomen paralelizma (pogadja samo oderđene geoprostorne zone u kojima bitno menja uslove života i životne sredine) i specifičnih, najčešće masovnih posledica (socijalne, zdravstvene, materijalne i ekološke).

Sve prirodne-elementarne opasnosti mogu da se podele na:

-seismološke opasnosti, koje su posledice direktnih promena strukture zemljine kore i tla. One se manifestuju kao:

zemljotresi, tj. podrhtavanje tla koje za posledicu ima (potencijalnu, delimičnu ili potpunu) destrukciju svega što se nalazi na površini zemljista i ispod njega (ljudi, gradjevinske infrastrukture, prirodnih objekata, biljnog i životinjskog sveta). U svetu se godišnje registruje oko sto hiljada potresa. Procenjuje se da je u prošlosti veku do dva miliona ljudi u svetu stradalo od posledica zemljotresa. Mogu da budu prirodni i vestacki izazvani. Prirodni su tektonski zemljotresi (pokret zemljine kore), vulkanski zemljotresi, urvinski zemljotresi (odronjavanjem velikih masa zemljine kore sa svodova ili strana prostaranih podzemnih supljina ili pecina) i dubinski zemljotresi (zarista su imao duboko iznad donje granice crvaste zemljine kore-trista do sedamsto kilometara). Vestacke zemljotrese izaziva čovek svojim nekontrolisanim zahvatima. Mogu da budu tehnološki (izazvani gradnjom velikih hidrosistema, intezivnom eksploatacijom nafte i fluida), tehnogeografski (usled vadjenja velikih kolicina ruda bez zasipanja) i tehnoseizmicki (usled veoma jakih eksplozija, npr., nuklearnih proba). Zemljotresi, najčešće dubinski, izazivaju cunamije, velike rusilacke talase na okeanima i u moru; klizista, odnosno pomeranje velikih kolicina zemljista i ogromnih masa stena na vecoj površini. Nastaju zbog promene napona u tlu usled oscilacija podzemnih voda ili smanjenja otpornosti tla na smicanje zbog promene njihove gustine i vlastnosti slojeva. Poznati su brojni primeri klizista u svetu koji su uzrokovali masovne ljudske gubitke i materijalnu stetu; atmosferske-meteorološke nepogode, odnosno prirodni ekstremi koji usled osjetljivosti urbanih sredina i prirodnih potencijala ozbiljno ugrozavaju ljudski život i uzrokuju velike stete. Rec je o orkanskim udarima vetra, gradu, intezivnim električnim praznjenjima, izvaredno velikim kolicinama kise, izvaredno visokim snežnim pokrivačima, jakim maglama, jakim inverzijama, poledicama;

hidroforske nepogode, tj. razne destrukcije koje izaziva voda. Manifestuju se kao poplave (prelivanje vode izvan prirodnih ili vestackih granica, odnosno nemogućnost prirodnog zadržavanja ili infiltracije dotoka vode) koje nastaju usled padavina, pojava leda ne rekama, vodostaja, klizista, rusenja brana na akumulacijama itd. i

biosferske nepogode, odnosno nanosenje velikih steta ljudima i drugim živim organizmima-predstavnicima biljnog i životinjskog sveta, usled grubog narusavanja životnih uslova ili zbog pojave zaraznih bolesti sisnih razmera. Manifestuju se kao:

epidemije, tj. porast oboljenja uzrokovanih zaraznim bolestima, neobičajenih po broju slučajeva, vremenu, mestu i zahvacenom stanovništvu, zatim neuobičajeno povećanje oboljenja

sa komplikacijama ili smrtnim ishodom, pojava novih bolesti ili bolesti koje se dugo nisu pojavljivale, ili pojava veceg broja oboljenja ciji je uzrok nepoznat. Postaju elementarna nepogoda kada dovedu do poremećaja u funkcionisanju zivotnih aktivnosti i delatnosti;

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com